

Vaalijulisteet historian lähteinä: Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen julisteita 1907-1908

Oppimateriaali yläkouluun ja lukioon: historia

Tehtävä 1:

Tutki Julistetta ja vastaa alla oleviin kysymyksiin. Sinun ei tarvitse lukea kaikkea julisteen tekstiä, silmäily riittää.

- a) Mikä aineisto on?
- b) Miltä vuodelta juliste on?
- c) Minkä puolueen vaalijuliste on?
- d) Kenelle juliste on tarkoitettu?
- e) Ketkä ovat julisteen mukaan riistäjiä?
- f) Mikä on vaalijulisteen viesti otsikoiden perusteella?
- g) Yritä lukea vaalijulisteen vuoropuhelua pääotsikon alta. Kerro muutama syy, miksi äänestäjän tulisi äänestää Sosialidemokraattista puoluetta.
- h) Millä keinoilla vaalijuliste pyrkii vaikuttamaan lukijaansa?
- i) Onko vaalijuliste mielestäsi propagandaa? Perustelee.

324(471) 1908

Ripustakaa näitä waalilippuja seinälle jollaijille paikoille, mistä monet ne näkewät, kaksij rinnakkain, siten että molemmat puolet on jokaisen luettawana!

Riiston alaiset!

Äänestäkää sosialidemokrateja!

— Miksi tällöin?
— Sitä että sosialidemokratian puolue on köyhän kansan puolue ja ainoa, joka köyhän asioita ajaa laajassa laadissa.
— Eivätkö toiset puolueet aja sitä umpeen?
— Eivät.
— Mutta jostain ne niin.
— Sanomat kyllä, haakeen köyhän kansan kuuluvia äänestäjiä puolelleen.
— Jostain wain sentään?
— Aivan waimaan. Jotain niistä puolueista haluaa kaksin wainin pyhittää emallaan ne elokuuteet, jotka pakoittawat köyhät riippuvuusiikki siffaiten mielimallasta; sosialidemokratian puolue yffin tahtoo luoda ihmisten wäiset juuret jellaissii, ettei lähimmäinen toista jasta riistää!
— Mutta wotta jellaista luoda aikaa.
— Paipit ja porworit wöttäwät kyllä, että se on mahdotonta, koska he mielillänsä haluussiwat ijankattisest köyhää kansaa nylkeä. Mutta totuttaminen riippuu sitenkin köyhästä itsestään. Sitä lamalla tawalla kun herrastuotet näihin asti ovat wain omaksi edukensa lajeja laantneet, lamoin woi köyhä kansa konstin opittuana häätä lait itellenä edullisiksi. Eitä se ole jeta?

— Ompa kyllä. Mutta niitä on niin paljon jellaissa, jotta eiwät edes ajattelle näitä asioita. Witen ne wottaan luoda omien etujenla mukaan äänestämään?
— Kyllä ne luodaan. Jotain porwari puolueille annettu ääni fingahtaa woaften wälinojuna langen wastaana äänestäjän omille finnille torpparihäätöjen, palkan alennusten, poliisin laajen muodossa jeta monilla muilla tawoilla jolopäiwäissö elämässä. Omista lotematistaan jotain wähtellen wiiostuu.
— Kyllä se niin sienee. Waikka johan ne toisetkin puolueet ovat meiniinjänä entisestä muuttaneet.
— Eivät, se on tosi. Mutta miintäkää? Wastahan se nykimen torppari laji esimerkiksi on wuutamun wuoden wauha. Wäikköwät herrat jo filloin laittaneet sitä jellaissii kuin nyt aittomat? Sitä tietysti, ettei ollut mitään palkoa. Sosialidemokratian puolue kun rupeii ajamaan wäihelypeppeläisiä ja maamuuksuusestaja tostei oisten tuntuwasti helpottaa, filloin tuli herwolle tiire lupaila myös jeta. Eivät jo lunnemet mielestään liikaakin, koska ehdistymässä ovat omia ohjelmaansa pölkneet. Ainoastaan se jetta, että sosialidemokrateja tulee eduskuntaan mahdollisimman runsaasti, woi palkottaa porworit edes puyjwään ohjelmissaan. Ja mitä enemmin sosialidemokrateja luodaan eduskuntaan, sen teppiwämpä luodaan köyhän kansan riistämistä ehkäiswät lait.
— Sen pitäisi kyllä olla kaitille jeta. Sietempä sitä jellaissille jeta wittää lamalle tawalla.

Äänestäkää sosialidemokrateja!

Enimmäinen waaliilto, se joka tässä äänestylipussa on waijemmassa väänimässä, on sosialidemokratian waaliilto.
Siinä on wiihi ehdokaslistaa.
Wallitaa niissä mielieleime lista ja wettää se punanen wirtwa sen listan nurkkaan.

Sillä tawalla äänenne annatte köyhän kansan puolueelle, jonka seistäwäsi kaiten muun ohella näyttää jääwän kansamme itsemääräämisoikeuden puolistaminen, jota itäläinen wirtawalta hätyyttää ja jonka porwariiliset puolueet näyttäwät haluawan painaa lauppatawaraksi omien luoffactujenla puolesta ponnistellesjaan.

Suomen köyhälistö

Waaleihin joka ainoa!

Kukkarowalta kumoon!

Tinkimättä, taipumatta kansamme itsemääräämisoikeuksien puolesta!

Tampereen Työväen Osuuskirjapaino t. l. 1908.

Millie porwari puoluelailille, jolia haluttajii repäi tämä nähtäwäillä pois, huomante itähoon, että jellainen tempou on erinomainen todistus heidän jurteesta pelkuruuksistaan, jola ei jowi jättää käyffämättä waaliqraffionista.

Kuva 1: Juliste. Tampereen työväen osuuskirjapaino 1908. Työväen Arkisto. Kuvan käyttöoikeus CC BY-NC-ND 4.0. Finna.fi: [linkki kuvan sivulle](#)

Tehtävä 2

Tutki Julistetta ja vastaa alla oleviin kysymyksiin.

- a) Milloin aineisto on painettu?
- b) Minkä puolueen juliste on?
- c) Kenelle vaalijuliste on tarkoitettu?
- d) Mikä on julisteen keskeisin sanoma?
- e) Tulkitse pilapiirrosta tarkemmin.
 1. Keitä henkilöitä kuvassa on?
 2. Mitä pilakuvassa tapahtuu?
 3. Pohdi millainen kuva Suomen ja Venäjän poliittisista suhteista välittyy pilakuvan kautta.
- f) Millä keinoilla vaalijuliste pyrkii vaikuttamaan lukijaansa?
- g) Onko vaalijuliste mielestäsi propagandaa? Perustele.

Pilapiirroksen vuorosanat: 1. Partasuinen Ministeri neuvoston edustaja: *Kyllä tästä leijonapukuisesta miehestä tulee taas matelija kun pannaan vanhat matelijat sitä hallitsemaan.* 2. Hallitsija: *Kyllähän ne jo osaa madella perustuslaillisetkin mutta jos Suomen kansa näitä haluaa äänestää niin nitsevoo saakoot hallituksen.* 3. Leijonapukuinen mies: *Me myönnämme teille miehiä sotilaiksi ja miljoonia varustuksiin, se on Suomalaisen puolueen kanta.*

Kuva 2: Juliste. 1907. Työväen Arkisto. Kuvan käyttöoikeus CC BY-NC-ND 4.0. Finna.fi: [linkki kuvan sivulle](#)

Tehtävä 3

Vertaa tehtävien 1 ja 2 vaalijulisteita 2010-luvun vaalijulisteisiin. Vinkki: Löydät 2010-luvun vaalijulisteita myös Finna.fi:stä (www.finna.fi). Hae Finnasta hakusanalla "vaalijuliste". Rajaa sen jälkeen hakutulosta "Valmistusvuosi"-rajaimella vuosiin 2010-2019.

- a) Miten 1900-luvun alun vaalijulisteet pyrkivät vaikuttamaan äänestäjiin?
- b) Entäpä 2010-luvun vaalijulisteet?
- c) Mitä eroavaisuuksia huomaat?
- d) Mitä samankaltaisuuksia huomaat?